

De top-tien van ziektes in Nederland in 2011, geregistreerd door het R.I.V.M.

Hieronder vindt u een top-tien van ziektes naar doodoorzaak én een tweetal top-tien van ziektes waardoor de bevolking van Nederland in 2011 de meeste verloren levensjaren had.

Deze overzichten zijn ontleend aan gegevens van het RIVM, www.nationaalkompas.nl . Hier is veel informatie voorhanden.

Marieke startte haar onderzoek naar de achterliggende betekenissen van deze ziektes voor de Nederlandse bevolking, toen nog slechts de cijfers van 2010 bij het R.I.V.M. beschikbaar waren.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Sterfte naar doodoorzaak:

Waarom overlijden mensen in Nederland in 2011?

Sterfte naar afzonderlijke doodsoorzaken (VTV-ziekten)¹: ruim 10.000 sterfgevallen door longkanker

Longkanker veroorzaakte de meeste sterfgevallen in 2011 in Nederland, meer dan 10.000 sterfgevallen. Aan coronaire hartziekten, dementie, beroerte, hartfalen, COPD, infecties van de onderste luchtwegen en dikkedarmkanker overleden in 2011 meer dan 5.000 personen (zie *tabel 2*).

Rangorde doodsoorzaken verschilt tussen mannen en vrouwen

De meest voorkomende doodsoorzaken in 2011 onder mannen zijn longkanker en coronaire hartziekten. De belangrijkste oorzaken van sterfte bij vrouwen zijn dementie en beroerte (zie *tabel 2*).

¹ Volksgezondheid Toekomst Verkenning

Veel doodsoorzaken kennen sekseverschillen. Zo sterven verhoudingsgewijs meer mannen dan vrouwen aan arbeidsongevallen, aids, afhankelijkheid van alcohol of drugs, en door verkeersongevallen, suicide en geweld. Voor osteoporose, reuma en dementie, is de absolute sterfte bij vrouwen duidelijk hoger dan voor mannen. Dit heeft vooral te maken met het feit dat er meer oude vrouwen zijn en de sterfte voor deze ziekten vooral onder ouderen voorkomt.

Per leeftijdsklasse variëren belangrijkste doodsoorzaken

De belangrijkste doodsoorzaken uit de VTV-selectie verschillen per leeftijdsklasse. In de leeftijdsklasse 0-14 jaar zijn aangeboren afwijkingen van het hartvaatstel en vroeggeboorten verantwoordelijk voor de grootste sterfte. In de klasse 15-24 jaar zijn dat verkeersongevallen en suicide. In de leeftijdsklasse 25-44 jaar zijn dat borstkanker, verkeersongevallen en suicide. Boven de 45 jaar zijn longkanker, coronaire hartziekten, dementie en beroerte de belangrijkste doodsoorzaken.

Tabel 2: Top tien van de VTV-ziekten met de hoogste sterfte in 2011

(Bron: CBS Doodsoorzakenstatistiek).

Ziekte/aandoening	Mannen	Vrouwen	Totaal
Longkanker	6.586	3.958	10.544
Coronaire hartziekten	5.724	4.152	9.876
Dementie (inclusief alzheimer)	2.544	6.617	9.161
Beroerte	3.315	5.165	8.480
Hartfalen	2.499	3.999	6.498
COPD	3.466	2.887	6.353
Infecties van de onderste luchtwegen	2.613	3.068	5.681
Dikke darmkanker	2.619	2.508	5.127
Borstkanker	22	3.261	3.283
Privéongevallen	1.246	1.575	2.821
Alle doodsoorzaken samen	65.259	70.482	135.741

Verloren levensjaren 15 - 65 jarigen

Meeste verloren levensjaren longkanker en suicide

De ziekten en aandoeningen met het grootste aantal verloren levensjaren bij 15- tot 65-jarigen waren in 2010 longkanker en suicide (zie *tabel 4*). Suicide staat nu op plaats twee maar als we naar de totale bevolking kijken komt suicide pas op plaats acht. Voor elk sterfgeval is het aantal verloren levensjaren gelijk aan de resterende levensverwachting op de leeftijd van overlijden. Een sterfgeval op jongere leeftijd weegt dus zwaarder dan een sterfgeval op hogere leeftijd.

Tabel 4: Rangordening van aandoeningen bij 15- tot 65-jarigen op basis van verloren levensjaren in 2010 en het bijbehorend aantal verloren levensjaren in de totale bevolking in Nederland in 2010.

(Bron: [CBS Doodsoorzakenstatistiek](#); gegevens bewerkt door [RIVM](#)).

Ziekten en aandoeningen 15-64 totaal

1	Longkanker	79.100	155.900
2	Suicide	47.800	51.300
3	Coronaire hartziekten	43.500	113.200
4	Borstkanker	40.100	59.800
5	Dikke darmkanker	30.200	67.700
6	Beroerte	22.400	82.800
7	Wegverkeersongevallen	16.100	19.400
8	Privé-ongevallen	13.900	32.200
9	COPD	13.400	57.700
10	Slokdarmkanker	13.400	24.700

Verloren levensjaren 65 +

Meeste verloren levensjaren door longkanker, coronaire hartziekten en beroerte

De ziekten en aandoeningen met het grootste aantal verloren levensjaren bij ouderen zijn in 2010 longkanker, coronaire hartziekten en beroerten (zie *tabel 4*). Voor elk

sterfgeval is het aantal verloren levensjaren gelijk aan de resterende levensverwachting op de leeftijd van overlijden. Een sterfgeval op jongere leeftijd weegt dus zwaarder dan een sterfgeval op hogere leeftijd.

Tabel 4: Rangordening van aandoeningen bij ouderen (65+) op basis van aantal verloren levensjaren (absolute aantallen) in Nederland in 2010

(Bron: *CBS Doodsoorzakenstatistiek*; gegevens bewerkt door *RIVM*).

Ziekten en aandoeningen 65-plussers Totaal		
1	Longkanker	76.767 155.897
2	Coronaire hartziekten	69.670 113.190
3	Beroerte	60.175 82.777
4	Dementie	54.054 55.598
5	COPD	44.298 57.726
6	Hartfalen	41.435 48.293
7	Dikke darmkanker	37.557 67.720
8	Infecties onderste luchtwegen	35.285 46.394
9	Diabetes mellitus	20.432 32.492
10	Borstkanker	19.643 59.753